

ANAYASA HABERLERİ/CONSTITUTIONAL NEWS

ULUSLARARASI BİR CORPUS CONSTITUTIONAL HEDEFİ: ANAYASA HUKUKU DERGİSİ'NİN SEKİZ YILI

Veysel Dinler*

Anayasa Hukuku Dergisi (*Journal of Constitutional Law/Revue de droit constitutionnel*), 2012 yılında Anayasa Hukuku Araştırmaları Derneği (Anayasa-Der) tarafından yayınlanması kararlaştırılmış bir hakemli dergidir. Anayasa-Der, Türkiye’de anayasa hukuku alanında bilimsel çalışmalar yapan akademisyenlere yapılan çağrıyla kurulmuş ve bugün yüze yakın üyesi bulunmaktadır. Dernek kuruluşundan kısa bir süre sonra Anayasa Hukuku Dergisini yayınlanmaya başlamıştır. Türkiye’nin ilk ve bugüne kadar (Aralık 2020) tek “anayasa hukuku temalı” bilimsel hakemli dergisidir (ISSN: 2147–1061). Haziran ve Aralık olmak üzere yılda iki kez (biannual) yayınlanır. Derginin ilk sayısı 2012 yılının Haziran ayında çıkmış ve bugüne kadar tüm sayıları zamanında ve eksiksiz bir biçimde yayınlanmıştır. Dergi TR Dizin (ULAKBİM) Hukuk Veri Tabanında dizinlenmektedir.

Anayasa Hukuku Dergisi ilk sayısından itibaren dünyadaki ve Türkiye’deki anayasa hukuku gelişmelerini, gündemdeki ve günceldeki sorunları duyarlılık göstermiştir. “Dergi Türkiye’nin anayasa kroniğini tutmuştur” cümlesi çok abartılı olmayacaktır. Sekiz yıl boyunca çıkan 16 sayıda; dünyadaki anayasal gelişmeler, Türkiye’nin en güncel anayasa sorunları hem teorik biçimde ele alınmış hem de pratikte yaşananlar net bir biçimde ifade edilmiştir. Güncel yargı kararları üzerine değerlendirme yazıları yayınlanmıştır. Bu yönüyle Dergi, anayasal gelişmeler ve Türk anayasacılık tarihi ve aynı zamanda Türk siyasal hayatı çalışmalarına ışık tutacak bir referans özelliğine sahiptir.

---

* Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğretim üyesi, ORCID: orcid.org/0000-0003-4678-3138

16 Sayı: Kısa Bir Betimleme

Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk sayısı tam da Türkiye'de yeni bir anayasa yapımı çalışmalarının olduğu döneme tesadüf etmiştir. 2011 yılının Nisan ayında Uluslararası Anayasa Hukuku Derneği (*International Association of Constitutional Law /IACL*) ve Anayasa-Der iş birliğiyle düzenlenen "Anayasanın Yenilenmesi (Anayasal Düzenin Devamlılığı Sürecinde Kurucu İktidar)" başlıklı sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyumda Türkiye'nin anayasacılık tecrübesinden, farklı devletlerdeki anayasal gelişmelere, anayasa yapımında yeni yaklaşımlar, anayasa değişikliğine ilişkin sorunlar ve kimi önemli anayasal meseleler ele alınmıştır. Derneğin çıkarmayı kararlaştırdığı dergi, ilk sayısını anayasanın yenilenmesi konusuna ayırmış; adı geçen sempozyumda sunulan bildiri-lerin anayasa literatürüne kazandırılmasıyla başlanmıştır. İlk sayıdaki 19 makalenin 9'u Türk yazarlara; 10'u ise, Almanya, Filipinler, Fransa, Güney Afrika, İsviçre, Mısır, Norveç, Polonya ve Romanya'daki seçkin üniversitelerin öğretim üyesi veya bu ülkelerde yüksek yargı üyesi olan yazarlara aittir. 19 makalenin tümünün Türkçesi yayınlanmıştır. Aynı zamanda bu makalelerden 12 tanesinin İngilizcesi; 6 Fransızcası, bir makalenin de hem İngilizce hem Fransızca çevirisi mevcuttur. Başka bir ifadeyle derginin ilk sayısında toplam 39 makale yayınlanmıştır. İlk sayı toplam 657 sayfadır. Bu sayıda yer alan makaleler, o dönem Türkiye'deki anayasa yapım tartışmalarına yol gösterecek, önemli katkılar sunacak niteliktedir.

İkinci sayı birinci sayısının tamamlayıcısı niteliğinde bir temayla, Akdeniz havzasında yaşanan anayasal gelişmeleri bölgesel bir bakış açısıyla ele almıştır. 27 Nisan 2012 tarihinde Anayasa-Der'in Fransa Anayasa Hukuku Derneği ve Tunus Anayasal Haklar Derneği ile ortaklaşa düzenlediği "*Les Processus Constitutionnels Dans Le Bassin Méditerranéen*" (Akdeniz Havzasında Anayasal Süreçler) sempozyumunda sunulan bildiriler ikinci sayının çatısını oluşturmuştur. Bu sayıda 10'u farklı ülkelerden, 5'i Türkiye'den toplam 15 makaleye yer verilmiştir. Magrip'ten Maşrik'a, Cezayir, Tunus, Mısır'ın; Kuzey Akdeniz'de İspanya ve Fransa'nın anayasacılık deneyimleri aktarılmıştır. Türkiye'de anayasa yapım sürecinde (2012) en aktif rol oynayan ve her biri farklı siyasal partiden üç Türk parlamenterin, Türkiye'nin anayasa yenileme tecrübesindeki görüşleri, dönemin siyasal ortamını anlatma bakımından yararlı olmuştur. Yabancı yazarlara ait ve tamamı Fransızca olan makaleler titizlikle Türkçe'ye çevrilmiştir. İkinci sayı, 11 makalenin hem Türkçesi

hem Fransızcası olmak üzere toplamda 26 makale ve 370 sayfa olarak yayınlanmıştır. İkinci sayı, Türkiye'nin anayasa yenileme sürecinde, çok önemli yol gösterici bir kılavuzdur.

Üçüncü sayı, 6 değerli makalenin yanında; çeviri makaleler, karar incelemeleri, karar çevirileri, kitap tanıtımı ve anayasal güncel haberlerin de verildiği bir içeriğe sahiptir. O dönem Türkiye'deki güncel sorunların yanında, Türk Anayasa Hukukunun iki önemli devi Server Tanilli ve Bülent Tanör anısına üç makaleye yer verilmiştir. Bu sayıyla birlikte genç akademisyenlerin çalışmaları da dergide yer bulmuşlardır.

Dördüncü sayı, Türkiye'deki anayasa yenileme gündemine katkı sağlayan üç makalenin yanında, o günün (2013) tartışmalarına uygun olarak cumhurbaşkanlığı adaylık süresi ve özellikle de Gezi sonrası ortaya çıkan özgürlük sorunlarına ilişkin makalelere yer vermiştir. Ayrıca bu sayıda karar incelemeleri ve güncel anayasal haberleri yayınlanmaya devam edilmiştir.

Beşinci sayı, Anayasa-Der'in 29 Ekim 2013 tarihinde düzenlediği ve Anayasa Mahkemesi'nin 2010 Anayasa değişikliği sonrasında yeniden yapılanmasını izleyen dönemde vermiş olduğu başlıca kararlar masaya yatırdığı kararların enine boyuna tartışıldığı "Üç yıllık bilanço: 2011- 2013" başlıklı çalıştayında sunulan çalışmalara yer vermiştir. Bu sayı 18 makale ve 2 makale yorumu içermekte ve toplam 454 sayfadır. Anayasa Mahkemesinin 2010-2013 yılları arasında temel hak ve özgürlükleri yakından ilgilendiren kararları, yaptığı çeşitli norm denetimleri, KHK rejimi, bireysel başvuru usulü ve Anayasa Mahkemesinin yapısı da dahil olmak üzere, yüksek mahkeme hem yapısı hem işleyişi hem de kararlarının içeriği pek çok yönden ele alınmıştır. Beşinci sayı için "Anayasa Mahkemesi Özel Sayısı" denebilir. Önceki sayılarından farklı olarak Beşinci sayıdaki yayınların tümü Türkçe'dir.

Altıncı sayıda anayasa yapım tecrübesi yanında daha çok hak ve özgürlük temelli makalelere yer verilmiştir. Türkiye'de 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine yönelik tartışmalara koşturarak anayasa haberleri genellikle bu konu üzerine seçilmiştir. Bu sayı da Fransızca ve Türkçe hakemli makalelerin yanında karar incelemeleri, haberler ve kitap tanıtımlarına yer veren bir sayıdır ve 292 sayfa çıkmıştır.

Yedinci sayıdaki makaleler Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin ve AİHM kararlarının iç hukuka etkisi üzerine yoğunlaşmış ve özellikle karşılıklı çalışmalara yer verilmiştir. Bu sayıda anayasa şikâyeti kararları ile kitap tanıtımına yer verilmiştir. Ayrıca bu sayıda Türkiye'de erkler

ayrılığının uygulanmamasından kaynaklanan kaygılar Türkçe ve İngilizce olarak altında çok sayıda kamu hukuku profesörünün imzasıyla kamuoyuna deklare edilmiştir. 8 hakemli makalenin yer aldığı bu sayı toplam 311 sayfadır.

Sekizinci sayıda, Gürcistan, Kolombiya ve Bolivya'ya ilişkin anayasal gelişmelerin yanında, AIHS ve seçim kuruluna ilişkin akademik makalelerin yanında; Türkiye'nin gündemine ilişkin çok önemli haberler, kararlar ve karar incelemeleri yer almıştır. Bu sayıda Anayasa-Der "Akademisyenlerden Anayasal Kurumlara Çağrı: Cumhurbaşkanı Seçimlere Gölge Düşürüyor!" isimli, 82 akademisyenin imzasını taşıyan bir bildiri yayınlamıştır. Yedi hakemli makale, geniş bir Anayasa Mahkemesi karar değerlendirmesine, iki kitap tanıtımı, dünyadan ve Türkiye'den önemli anayasal gelişmelerin yer aldığı bu sayı, toplam 330 sayfa yayınlanmıştır.

Dokuzuncu sayı, çoğunluğu yasama organı üzerine olan altı hakemli makale ve yine yasama organını ilgilendiren karar, haber ve kitap tanıtımından oluşmaktadır. Bu sayıdaki yazıların tümü Türk yazarlara aittir ve Türkçe'dir. Bu sayıya "Yasama Özel Sayısı" denebilir ve toplam 273 sayfadır.

Onuncu sayı, olağanüstü hâl döneminin ruhuna uygun olarak olağanüstü hali önceleyen ve hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasıyla ilgili makalelere yer vermiştir. Ayrıca anayasacılıkta Peru tecrübesi ve anayasanın değiştirilemez maddeleriyle ilgili iki yabancı yazarın makalesine yer ayrılmıştır. Onuncu sayının çok önemli bir özelliği, karar incelemesi, karar çevirisi ve karar özetlerine çok geniş yer ayrılmasıdır. Anayasa Mahkemesinin OHAL KHKleri üzerine kararları, norm denetimi kararları, bireysel başvuru kararlarına çok geniş yer verilmiştir. Çok sayıda AIHM kararlarının çevirileri ve kısa özetleri de bu sayı toplam 531 sayfadır. Bu sayıdan itibaren derginin yayın hakları Legal Yayıncılıktan Anayasa-Der'e geçmiştir.

Onbirinci sayı, OHAL koşullarının etkilerinin iyiden iyiye hissedildiği bir dönemde yayınlanmıştır. Onbirinci sayı, kendisi de bir OHAL KHK mağduru olan Anayasa-Der Başkanı ve Anayasa Hukuku Dergisinin editörü Prof.Dr. İbrahim Özden Kaboğlu'nun (Türkçesi ve İngilizcesi toplam 42 sayfa) Sunuş yazısıyla başlamakta ve OHAL'in uygulamadaki bütün hukuksuzlukları başlıklar halinde verilmektedir. Bu sayı, 2017 Anayasa değişikliklerinin etkileriyle ilgili üç makalenin yanında, Anayasa Mahkemesi ile ilgili iki makale ve bir de yabancı bir yazara ait

karşılaştırmalı anayasa hukukuna ilişkin teorik bir makaleyle birlikte 6 hakemli makaleye yer vermektedir. Bu sayı da bir önceki sayıya benzer bir biçimde AİHM ve Anayasa Mahkemesi karar özetlerine geniş yer vermiştir, toplam 500 sayfadan oluşmaktadır.

Onikinci sayı, OHAL koşullarının devam ettiği ve aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en köklü anayasa değişikliklerinin yapıldığı bir dönemin, hemen sonrasında çıkmıştır. Bu sayıda, insan hakları ağırlıklı olmak üzere anayasa hukukunun teorik meselelerine yer veren, ikisi yabancı yazara ait, dört hakemli makale ve iki kitap tanıtımı vardır. Bu sayının en önemli özelliği Anayasa-Der'in 21 Ekim 2017 tarihinde düzenlediği "Anayasal Kazanımlar Çalıştayı"nda sunulan yedi değerli bildirinin özel dosya olarak basılmasıdır. Bu sayı toplam 217 sayfadır.

Onüçüncü sayı, 2018 genel seçimler sürecinde çıkmış bir sayıdır. 2017 Anayasa değişiklikleri ile OHAL sonrası durumlar ve Anayasa Mahkemesinin bu süreçteki kararlarına ilişkin beş hakemli makale yer almıştır. Bu sayı diğer sayılardan farklı olarak, sunuş yazısı dışında sadece hakemli makaleler yayınlanmıştır ve toplam 268 sayfadır.

Ondördüncü sayı, yeni hükümet sistemi uygulanmaya başladıktan sonra yayınlanan ilk sayıdır. Bu sayıdaki beş hakemli makale, yeni düzendeki birtakım kurumlar ile hak ve özgürlüklere ilişkindir. Bu sayıda ayrıca anayasa haberleri başlığı altında, yeni hükümet sistemine nasıl geldiğini irdeleyen iki hakemsiz makaleye yer verilmiştir. Bu sayıda son olarak AİHM'nin *Kaboğlu ve Oran v Türkiye Davasının*¹ tam metin çevirisi yayınlanmıştır. Ondördüncü sayı toplam 328 sayfadır.

Onbeşinci sayı, OHAL artçı sarsıntılarının devam ettiği ve yeni hükümet sisteminin etkilerinin anlaşılmaya başlandığı bir dönemde çıkmıştır. Yayınlanan beş hakemli makale genel itibariyle bu konulara ilişkindir. Bu sayıda ayrıca hakem denetiminden geçen bir karar incelemesine yer verilmiştir. Bu sayıda da bir önceki sayıya benzer bir şekilde, anayasa haberleri başlığı altında kısa haber yerine, Türkiye anayasa hukukunun gündemine ilişkin hakemsiz üç değerlendirme yazısına yer verilmiştir. Bu sayı toplam 274 sayfa yayınlanmıştır.

---

¹ *Kaboğlu/Oran v Turkey* App no 1759/08, 50766/10 and 50782/10 (ECtHR, 30 October 2018)

Onaltıncı sayı, sekiz yıllık istikrarlı yayının son sayıdır. 243 sayfa yayınlanan bu sayıda anayasa hukukunun teorik konularına ilişkin dört hakemli makale yer almıştır. Anayasa haberleri başlığında ise iklim değişikliğini hak temelli bir yaklaşımla ele alan bir rapor ile biri Türk Anayasa Mahkemesi, diğeri AİHM olmak üzere iki karar incelemesine yer verilmiştir.

Sayılarla Anayasa Hukuku Dergisi

Anayasa Hukuku Dergisi çıkmaya başladığı 2012 yılından bugüne, yılda 2 sayı halinde yayınlanmış ve sekiz yılda 16 sayıya ulaşmıştır. Bu sayıların hiçbiri birleştirilmiş cilt değildir. Türkiye’de pek çok dergi, üç aylık (quarterly) veya altı aylık (bianually) kuralına uymamakta veya uymakta güçlük çekmektedir. Özellikle darbeler ve sıkıyönetimler gibi zor zamanlarda en köklü dergiler bile birleştirilmiş sayılar halinde çıkmaktadır.² Anayasa hukukunun tarihimizin belki en çalkantılı sekiz yılında, OHAL koşullarında ve OHAL’e rağmen bu istikrarı sürdürebilmek önemlidir.

Anayasa Hukuku Dergisi’nde bugüne kadar 125 hakemli makale yayınlanmıştır. Bu her sayıda ortalama 7-8 makale yayınlandığı anlamına gelmektedir. Bu hakemli bir dergi için oldukça iyi bir sayıdır. Bununla birlikte hakemli makalelerin yıllara göre dağılımı farklılık göstermektedir. İlk sayıda 19 olan makale sayısı, zamanla azalma eğilimi göstererek, son sayılarda 5-6 civarına inmiştir.

---

² Örneğin İstanbul Hukuk Fakültesi Mecmuası 1979-1982 yılları arasında çıkması gereken 12 sayı, 45. Cilt olarak ve 1-4 sayı birleştirilerek, başka bir deyişle 12 sayı tek sayı olarak çıkarılmıştır. 12 Eylül askeri darbesinin üniversiteler ve akademi üzerine etkisini göstermek bakımından çarpıcı bir örnektir.

Tablo-1: Anayasa Hukuku Dergisi'nin 16 sayısının sayısal verileri

	Hakemli makale	Özel dosya/yorum/güncel makale	Çeviri kitap bölümü	Karar İncelemesi	Karar çevirisi	Karar Özetleri	Haber	Kitap tanıtımı	Sayfa sayısı
1. Sayı	19								657
2. Sayı	15								370
3. Sayı	3	3	1	3	1		1	1	279
4. Sayı	8			1			1		444
5. Sayı	18	2							454
6. Sayı	6						6	1	292
7. Sayı	8				1		1	1	311
8. Sayı	7					1	4	2	330
9. Sayı	6				1		1	1	273
10. Sayı	5			1	2	3			531
11. Sayı	6					3			500
12. Sayı	4	7						2	217
13. Sayı	5								268
14. Sayı	5	2			1				328
15. Sayı	6	3							274
16. Sayı	4	3							243
TOPLAM	125	20	1	5	6	7	14	8	5771
ORTALAMA	7,81	1,25	0,06	0,31	0,38	0,44	0,88	0,5	360,7

Hakemli olmayan özel sayı makaleleri, makale yorumları ve güncel anayasa hukuku sorunlarına ilişkin değerlendirme yazılarının toplamı 20'dir. Sayı başına ortalama yazı sayısı 1,25'tir. Anayasa Hukuku Dergisinin ilk özel dosyası, "Prof. Dr. Server Tanilli ve Prof. Dr. Bülent Tanör Anması" başlığıyla 3. sayıdadır. 30 Kasım 2012 tarihinde İstanbul Üniversitesi Kongre Kültür Merkezinde düzenlenen anma etkinliğinde sunulan Tanilli ile ilgili iki, Tanör ile ilgili bir bildiriye yer verilmiştir. İkinci Özel Dosya derginin 5. sayısında yayınlanmıştır. Anayasa-Der tarafından 29 Ekim 2013 tarihinde düzenlenen "İktidar ve Özgürlük İkilemindeki Anayasa Mahkemesi-Üç Yıllık Bilanço: 2011- 2013" (*Constitutional Court Before the Dilemma of Power and Freedom*) çalıştayında sunulan 18 bildiri hakemli makale olarak basılmıştır. Üçüncü özel dosya ise, Anayasa-Der tarafından 21 Ekim 2017 tarihinde düzenlenen "Anayasal Kazanımlar Bilançosu" (*Analysis of Constitutional Achievements*) yuvarlak masa toplantısında sunulan 8 bildirinin makaleleştirilmiş halidir. Bu dosya 12. Sayıda yayınlanmıştır. Bu özel dosyaların dışında, *Anayasa Haberleri* başlığı altında olan, ancak sadece enformasyon vermenin çok ötesinde, geniş bir tahlil ve değerlendirmeye yer veren yazılara (aslında pek çoğu makale niteliğindedir) yer verilmiştir. Aslında Derginin 6. sayısından itibaren, haberler enformasyonun ötesinde değerlendirme yazılarına dönüşmeye başlamıştır. 6-9 sayı arasındakiler görece daha kısadır. Bununla birlikte 14. sayıdan itibaren bu yazıların hacmi ve sayısı artmıştır. Örneğin 15. sayıda Fazıl Sağlam'a ait yazı 36 sayfa, 16. sayıda Seda Yurtcanlı Duymaz'a ait rapor 42 sayfadır. Bunları "haber" yerine "hakemsiz makale" saymak daha yerinde olacaktır. Bugüne kadar Anayasa Hukuku Dergisinde sadece bir adet kitap bölümü çevirisi yayınlanmıştı. Derginin 3. sayısında Dominique Rousseau'nun *La démocratie continue* (Sürdürülebilir Demokrasi) kitabının bir bölümü Nesrin Yılmaz Sales tarafından Türkçe'ye kazandırılmıştır.

Anayasa Hukuku Dergisinde *Anayasa Hukuku Haberleri* başlığı altında bugüne kadar toplamda 22 yazı yayınlanmıştır. Ancak bunlardan 8 tanesini (14-15-16. Sayılar) güncel makale sütununa ekledik. Esasında *Anayasa Hukuku Haberleri* başlığıyla bu dergi önemli bir işlevi icra etmektedir. Örneğin 3. Sayıda Tolga Şirin ve Serkan Köybaşı tarafından derlenen haberlerde, başta Türkiye olmak üzere Bolivya, Meksika, Fiji, İzlanda, Mısır, İskoçya, Belçika, Fransa, Almanya ve Macaristan'daki güncel gelişmelere; Türk Anayasa Mahkemesinin önemli kararları ve AİHM kararları haber konusu yapılmış; Türkiye'de anayasa hukuku ala-

nında çıkmış 22 kitabın listesi yayınlanmıştır. 4. Sayıdaki haberler ise Erkan Duymaz ve Tolga Şirin tarafından derlenmiştir. Fransa, İtalya, Almanya, Azerbaycan, KKTC'ye dek çok farklı ülkelerden, Avrupa Konseyi, AIHS ve AIHM ile ilgili gelişmelere; en güncel AIHM ve Türk Anayasa Mahkemesi kararlarına ve son olarak anayasa hukuku literatürüne katılan 33 yeni kitabın listesine yer verilmiştir. "Anayasa haberciliği" anayasa hukuku literatürünü ve uygulamasını takip eden teorisyenler ve uygulamacılar için son derece yararlıdır. Sadece anayasa hukuku değil, hukukun diğer alanlarından, siyaset bilimi, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, sosyoloji ve tarih gibi pek çok sosyal bilimler disiplini ile uğraşanların ilgisini çekebilecek bir özelliğe sahiptir.³ Anayasa Haberleri, 6. sayıdan itibaren tek bir haber üzerinde değerlendirmeye; 14. sayıdan itibaren de güncel gelişmeler üzerine analiz yazılarına evrilmiştir.

Anayasa Hukuku Dergisinde yayınlanan bir diğer yazı türü de mahkeme kararları incelemesi, özeti ve çevirisidir. Türkiye için son derece önemli olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve Türk Anayasa Mahkemesinin zaman zaman kronikleri, karar çevirileri ve kararların özet çevirileri yayınlanmaktadır. Bugüne kadar 5 karar incelemesi (hakemli iki incelemeyle toplam 7) yayınlanmıştır. Karar çeviri ve özetleri tek yazı olarak görülmekle birlikte, onlarca kararı ihtiva etmektedir.

Anayasa Hukuku Dergisinde bugüne kadar 8 kitap incelemesine yer verilmiştir. Sayı başına ortalama 0,5'tir. Bu nitelikteki bir dergi için kitap inceleme sayısı oldukça düşüktür. Anayasa hukukuna ilişkin kitap incelemelerinin yayınlanması teşvik edilmelidir.

Anayasa Hukuku Dergisinin bugüne kadar yayınlanan 16 sayısı toplam 5771 sayfadır. Bunlardan en hacimli olanı 657 sayfa ile 1. Sayı; en hacimsiz olanı ise 217 sayfa ile 12. Sayıdır. Dergi sayılarının sayfa sayısı ortalaması ise 360'tır. Bu sayı Türkiye'deki akademik dergilerin pek çoğunun üzerindedir.

Anayasa Hukuku Dergisinde çıkan yayınların önemli bir kısmı Türktür. 125 hakemli makaleden, 81'i (%64,8) sadece Türktür. Bununla birlikte çok sayıda yabancı yazarın ilgi gösterdiği dergide hakemli makalelerin %20,8'si Fransızca, %12,8'i ise İngilizce-

³ 3. ve 4. sayılardan sonra Anayasa Hukuku Dergisinde terk edilen bu anayasa haberciliği Dr. Serkan Köybaşı ve Av. Benan Molu tarafından Anayasa Gündemi sitesinde sürdürülmektedir <<https://anayasagundemi.com/>> erişim 15 Kasım 2020

dir. Şu ana kadar iki makale her üç dilde de yayınlanmıştır. Bugüne kadar yayınlanan 25 Fransızca ve 16 İngilizce makalenin aynı zamanda Türkçe çevirileri de yayınlanmıştır.

Tablo-2: Anayasa Hukuku Dergisi'nde ilk 16 sayıda yayınlanan yazıların dil bakımından dağılımı

	Hakemli Makaleler					Diğer Yayınlar				Sunuş Yazıları			Genel Toplam
	Tr	Tr/İ	Tr/F	T/F/İ	Toplam	Tr	Tr/F	Tr/İ	Toplam	T	Tr/İ	Tr/İ/F	
1. Sayı		12	6	1	19				0			1	20
2. Sayı	4		11		15				0			1	16
3. Sayı	2			1	3	10			10		1		14
4. Sayı	5	1	2		8	2			2			1	11
5. Sayı	18				18	2			2	1			21
6. Sayı	5		1		6	1	5	1	7		1		14
7. Sayı	6	2			8	1	1	1	3		1		12
8. Sayı	5	1	1		7	5	1	1	7		1		15

Yıl													
9. Sayı	6				6	3			3		1		10
10. Sayı	3		2		5	6			6		1		12
11. Sayı	6				6	3			3		1		10
12. Sayı	2		2		4	9			9		1		14
13. Sayı	5				5				0			1	6
14. Sayı	5				5	3			3		1		9
15. Sayı	5		1		6	3			3		1		10
16. Sayı	4				4	3			3		1		87
Toplam	81	16	26	2	125	51	7	3	61	1	11	4	202
%	64,8	12,8	20,8	1,6	100	83,5	11,5	5	100	6	69	25	

Anayasa Hukuku Dergisine Katkıda Bulunanlar

Anayasa Hukuku Dergisine danışma kurulu, yayın kurulu ve hakemler yanında, yazar ve çevirmen olarak çok sayıda insan katkı sunmuştur. Burada verilecek sayılara danışma kurulu, yayın kurulu ve hakemler dahil değildir. Derginin 16 sayısında 112 kişi yazar ve 10 kişi sadece çevirmen olarak yer almıştır. 7 kişi ise hem yazar hem de çevirmen olarak eserlere imza atmıştır.

Anayasa Hukuku Dergisi bu alanda pek çok farklı ülkeden teorisyen ve pratisyenin ilgi odağındadır. Bugüne kadar AİHM yargıçları, mensup oldukları ülkelerin yüksek yargı üyeleri ve dünyanın farklı üniversitelerinden anayasa hukuku ve siyaset bilimi teorisyenlerinin dergide makalelerine yer verilmiştir. Bugüne kadar toplam 34 yabancı yazarın makalesi veya haber niteliğinde yazısı yayımlanmıştır. 31 yazarın toplam 34 hakemli makalesi; 3 yazarın ise sadece haber/analiz türü yazı yayınlamıştır. Yabancı yazarlar tarafından yazılan (hakemli makale dışında) yazı sayısı toplam 6'dır. Çoğu Fransızca, bir kısmı İngilizce olan bu makalelerin ve yazıların tümü Türkçeye çevrilerek, Türk okuyucusunun hizmetine sunulmuştur.

Tablo-3: Anayasa Hukuku Dergisi'nde ilk 16 sayıda yazısı yayınlanan yabancı yazarların dağılımı

Yazarın Ülkesi	<i>f</i>	%	Hakemli makale sayısı	Diğer yazılar
Fransa	8	23,5	10	3
Tunus	5	14,7	5	
Polonya	3	8,8	2	
Mısır	2	5,8	2	
İtalya	2	5,8		1
Romanya	1	3	2	1
Güney Afrika	1	3	2	
Cezayir	1	3	1	
İspanya	1	3	1	
Filipinler	1	3	1	
Almanya	1	3	1	
Gürcistan	1	3	1	
Kolombiya	1	3	1	
İsviçre	1	3	1	
Kanada	1	3	1	
Norveç	1	3	1	
Peru	1	3	1	
İspanya	1	3	1	
Macaristan	1	3		1
	34	100	34	6

Anayasa Hukuku Dergisine katkı sunan yazar sayıları ve cinsiyet dağılımı Talo-4'te verilmiştir. Tabloya bakıldığında makale/yazı yazarlarının daha büyük kısmı erkektir. Makale/yazı düzeyinde kadın yazarların oranı %38,8'dir. Ancak burada aynı kişilerin defalarca hesaba katıldığı dikkate alınmalıdır.

Tablo-4: Anayasa Hukuku Dergisi'nde ilk 16 sayıda yayınlanan yazar sayısı ve yazarların cinsiyet dağılımı

	K	E	Toplam
1. Sayı	8	12	20
2. Sayı	1	14	15
3. Sayı	7	5	12
4. Sayı	3	5	8
5. Sayı	10	10	20
6. Sayı	5	9	14
7. Sayı	2	8	10
8. Sayı	6	7	13
9. Sayı	3	6	9
10. Sayı	8	6	14
11. Sayı	12	11	23
12. Sayı	3	7	10
13. Sayı	0	6	6
14. Sayı	2	4	6
15. Sayı	2	7	9
16. Sayı	4	3	7
Toplam	76	120	
%	38,8	61,2	

Her yazar tek olarak ele alındığında, 25 Türk 7 yabancı toplam 32 kadın; 51 Türk 27 yabancı toplam 78 erkek yazar (çevirmenler hariç) toplam yazar sayısı 110; (sadece çevirmenlik yapan) 5 kadın ve 5 erkek toplam 120 kişinin dergideki çalışmalarda imzaları olmuştur.

Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında 24'ü Türk, 5'i yabancı toplam 29 yazar en az iki makale veya bir makale ve diğer yazılar-

la müellif olarak katkıda bulunmuştur. Derginin editörü ve Anayasa-Der Başkanı Prof. Dr. İbrahim Ö. Kaboğlu dışında, bugüne kadar müellif olarak en çok katkısı olan kişi Doç.Dr. Tolga Şirin'dir. Şirin'in 12 hakemli makale, 1 değerlendirme yazısı, 2 karar incelemesi, 4 haber ve 1 kitap incelemesi; ayrıca 1 karar çevirisi olmak üzere toplam 21 eserde imzası olmuştur. Dergiye katkıda bulunan bir diğer isim Dr. Erkan Duymaz'dır. Duymaz'ın 6 hakemli, 2 güncel değerlendirme yazısı, 2 karar incelemesi, 2 haber yazısının yanında 3 makalenin ve 5 haber çevirisi olmak üzere toplam 19 eserde imzası bulunmaktadır. Sibel İnceoğlu ve Nihan Yancı Özalp dörder hakemli makalenin müellifleridir. Müellif olarak katkı sunanlarla ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo-5'te gösterilmiştir.

Tablo-5: Anayasa Hukuku Dergisi'nde ilk 16 sayıda en az iki veya daha fazla eserde müellif olarak bulunanlar

	Hakemli Makale	Özel dosya makale/Yorum	Karar incelemesi	Karar özetleri	Haber	Kitap incelemesi	Sunuş	Toplam
<i>İbrahim Ö. Kaboğlu</i>	3	3				5	16	27
<i>Tolga Şirin</i>	12	1	2		4	1		20
<i>Erkan Duymaz</i>	5	2	2		2			11
<i>Sibel İnceoğlu</i>	4							4
<i>Nihan Yancı Özalp</i>	4							4
<i>Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk</i>	3							3
<i>Ahmet Mert Duygun</i>	3							3
<i>Abdullah Sezer</i>	3							3
<i>O. Serkan Gülfidan</i>	2		1					3
<i>Serkan Köybaşı</i>	2				1			3
<i>Sinem Şirin</i>	2			1				3

<i>Gözde Atasayan</i>		1		2				3
<i>Emre Birden</i>	2							2
<i>Korkut Kanadoğlu</i>	2							2
<i>Tevfik Sönmez Küçük</i>	2							2
<i>Fazıl Sağlam</i>	1	1						2
<i>Seda Yurtcanlı (Duymaz)</i>	1	1						2
<i>Mesut Gülmez</i>	1		1					2
<i>Zülfiye Yılmaz</i>	1		1					2
<i>Tijen DüNDAR-Sezer</i>	1		1					2
<i>F. Ceren Akçabay</i>	1		1					2
<i>Ender Türk</i>	1		1					2
<i>Oya Boyar</i>		2						2
<i>Kemal Gözler</i>		2						2
İki veya daha fazla eserle katkıda bulunan yabancı yazarlar								
<i>Elena-Simina Tanasescu (Romanya)</i>	2				1			3
<i>Eric Sales (Fransa)</i>	2				1			3
<i>Jean Marcou (Fransa)</i>	1				2			3
<i>Christina Murray (Güney Afrika)</i>	2							2
<i>Catherine Le Bris (Fransa)</i>	2							2

Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında yetmişbir yazar ise bir makalenin müellifi olmuştur. Bunlardan 45'i Türkiye'den yazarlardır (Tablo-6). Yurtdışından ise 26 yazar birer makalenin müellifidir (Tablo-7).

Tablo-6: Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında bir makalenin müellifi olan (Türkiye) yazarlar

<i>Ali Acar</i>	<i>Serdar Gülener</i>	<i>İlhami Öztürk</i>
<i>Murat Akan</i>	<i>Yahya Berkol Gülgeç</i>	<i>Öznur Sevdiren</i>
<i>Olgun Akbulut</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Dilşad Çiğdem Sever</i>
<i>Faruk Bal</i>	<i>Mutlu Kağıtçıoğlu</i>	<i>Murat Sevinç</i>
<i>Ayşen Candaş</i>	<i>Işıl Karakaş</i>	<i>İbrahim Şahbaz</i>

<i>Meltem Dikmen Caniklioğlu</i>	<i>Atilla Kart</i>	<i>Tacettin Şimşek</i>
<i>Demirhan Burak Çelik</i>	<i>Oğuzhan Bekir Keskin</i>	<i>Oktay Uygun</i>
<i>Özge Demir</i>	<i>Enes Kethüda</i>	<i>Özel Ülgen</i>
<i>Nurhan Demirhan</i>	<i>Emrah Kırıt</i>	<i>Murat Yanık</i>
<i>Ozan Erözden</i>	<i>Mehmet Faruk Koçak</i>	<i>Engin Yıldırım</i>
<i>Mustafa Ertin</i>	<i>Atilla Nalbant</i>	<i>Turan Yıldırım</i>
<i>Selin Esen</i>	<i>Bertil Emrah Oder</i>	<i>Didem Yılmaz</i>
<i>Ercan Eyüboğlu</i>	<i>Neval Oğan-Balkız</i>	<i>Nesrin Yılmaz Sales</i>
<i>Buğrahan Fertellioglu</i>	<i>Ergun Özbudun</i>	<i>Uğur Yiğit</i>
<i>Ömer Gedik</i>	<i>Metin Özdemir</i>	<i>Sevtap Yokuş</i>

Tablo-7: Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında bir maddenin müellifi olan yabancı yazarlar

<i>Alain Bockel</i>	Fransa	<i>Angel Rodriguez</i>	İspanya
<i>Dominique Rousseau</i>	Fransa	<i>Luis Lopez Guerra</i>	İspanya
<i>Benoît Jean-Antoine</i>	Fransa	<i>Yousri Elassar</i>	Mısır
<i>Bertrand Mathieu</i>	Fransa	<i>Taimour Mostafa-Kamel</i>	Mısır
<i>Christelle Palluel</i>	Fransa	<i>Rainer Arnold</i>	Almanya
<i>Ferhat Horchani</i>	Tunus	<i>Bachir Yelles Chaouche</i>	Cezayir
<i>Neji Baccouche</i>	Tunus	<i>Raul C. Pangalangan</i>	Filipinler
<i>Chawki Gaddes</i>	Tunus	<i>Mariam Jikia</i>	Gürcistan
<i>Fadhel Moussa</i>	Tunus	<i>Thomas Flenier</i>	İsviçre
<i>Yadh Ben Achour</i>	Tunus	<i>Ran Hirschl</i>	Kanada
<i>Pasquale Policastro</i>	Polonya	<i>Eivind Smith</i>	Norveç
<i>Zofia A. Garlicka</i>	Polonya	<i>César Landa</i>	Peru
<i>Lech Garlicki</i>	Polonya	<i>Luis-Miguel Gutierrez Ramirez</i>	Kolombiya

Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında yirmiüç yazar makale dışında yazılarla katkıda bulunmuşlardır. Bunlardan yirmisi Türki-

ye'den (Tablo-8); üçü ise yurtdışıdadır. İtalya'dan Giammaria Milani ve Tania Abbiate bir haberin ortak yazarıdır. Ayrıca Macaristan'dan Peter Kruzslicz bir haberin yazarıdır.

Tablo-8: Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında makale dışında yazının (Türkiye) yazarları

	Karar incele mesi	Karar özetleri	Haber	Kitap incele mesi	Toplam
<i>Zeynep Turhallı</i>		1		1	2
<i>Asiye Çelik</i>		2			2
<i>Pınar Dikmen</i>		2			2
<i>Ömer E. Egeligi</i>		2			2
<i>Gökçe Gökçen</i>		2			2
<i>Rezzan İtişgen Dülger</i>		2			2
<i>Cennet Işık</i>		2			2
<i>Sezen Kama</i>		2			2
<i>N. Betül Yağcı</i>		2			2
<i>Arzu Sun Becerik</i>	1				1
<i>Duygu Şimşek Aktaş</i>				1	1
<i>Aykut Demirdöğen</i>		1			1
<i>Egemen Esen</i>		1			1
<i>Sibel İnce</i>		1			1
<i>Abdürrahim Konukpay</i>		1			1
<i>Benan Molu</i>		1			1
<i>Seda Özkan</i>		1			1
<i>Uğur Tabak</i>		1			1
<i>Necdet Umut</i>		1			1
<i>Begüm Yıldız</i>			1		1

Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında çok sayıda Fransızca ve İngilizce makaleye yer verildiği ve bunların tümünün Türkçeye çevrildiğinden yukarıda söz edilmiştir. Dergiye yazarlar kadar çevirmenler de olağanüstü katkı sunmuştur (Tablo-9). Çevirmenlik yapanların önemli

bir kısmı aynı zamanda makale ve diğer tür yazılarla katkı sunmuşlardır. Sadece çevirmenlik yapanlar ise, on kişidir. En çok çeviriyle katkıda bulunan üç kişinin adını özellikle zikretmek gerekir. Derginin ilk sayısında Gülden Kurt beşi İngilizce, beşi Fransızca makalenin çevirisini yaparak; dergideki yayınları Türkçeleştirmiştir. İkinci sayıdaki on adet Fransızca makalenin tümü Reha Yünlüel tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Makaleleriyle dergiye en önemli katkı sunanlardan Erkan Duymaz üç makale ve beş haber metnini Fransızcadan Türkçeye kazandırmıştır.

Tablo-9: Anayasa Hukuku Dergisi'nin ilk 16 sayısında çevirmenlik yapanlar

	Makale		Kitap bölümü	Karar	Karar Özeti	Haber	Toplam
	İ	F					
<i>Güliden Kurt</i>	5	5					10
<i>Reha Yünlüel</i>		10					10
<i>Erkan Duymaz</i>		3				5	8
<i>Serkan Köybaşı</i>		2					2
<i>Duygu Şimşek Aktaş</i>	1					2	3
<i>Sezen Kama</i>	2						2
<i>İrem Berksoy</i>		1					1
<i>Asiye Çelik Demir</i>	1						1
<i>Serkan Yolcu</i>	1						1
<i>Gökçe Gökçen</i>		1					1
<i>Nesrin Yılmaz Sales</i>			1				1
<i>Tolga Şirin</i>				1			1
<i>Enes Akın</i>				1			1
<i>Julija İlhan</i>				1			1
<i>Furkan Sağlam</i>				1			1
<i>Yusuf Görgün</i>					1		1
<i>Arzu Kalyon</i>						1	1

Bu yazıda derginin yayın kurulu, danışma kurulu üyeleri ve hakemler hakkında bilgi verilmemiştir. Bununla birlikte derginin Türkiye'nin ve dünyanın seçkin çok sayıda üniversitesinden çok geniş bir danışma kurulu olduğunu; yayın kurulunun Türkiye'nin önemli hukuk fakültelerinde dekan ve öğretim üyesi olduğunu belirtmeden geçmemek gerekir.⁴

Anayasa Hukuku Dergisini Öne Çıkaran Özellikler

Anayasa Hukuku Dergisi, Türkiye'de "anayasa hukuku" adıyla çıkan ilk tematik akademik dergidir. Bugüne kadar çok sayıda hukuk fakültesi "... Hukuk Fakültesi Dergisi" adıyla dergi çıkarmıştır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi bazı hukuk dallarına özgü dergiler çıkarmıştır. Anayasa Mahkemesi "Anayasa Yargısı" dergisini 1984 yılından beri çıkarmaktadır. 2019 yılına kadar yılda bir kez çıkmış ve her yıl Nisan ayında yapılan Anayasa Mahkemesinin kuruluş yıldönümünde sunulan bildirimleri yayınlamıştır. 2019 yılından itibaren dergi yılda iki kez (bianually) çıkarılmaya başlamıştır (36. sayıdan itibaren). Bu dergi özelde anayasa yargısı, genelde de anayasa hukuku teorisine ilişkin makalelerin yer aldığı bir dergidir.⁵ Bu alandaki bir diğer dergi de Yasama Derneği tarafından yılda 4 sayı olarak çıkarılan "Yasama Dergisi"dir. Bu dergi özel olarak parlamento hukuku, genel olarak anayasa hukuku teorisi konularında yazılan makalelere yer vermektedir. Bu dergi 2006 yılında çıkarılmaya başlanmış, 2019 yılı sonu itibariyle 40. sayısı çıkmıştır.⁶ Sonuç itibariyle Anayasa-Der tarafından çıkarılmakta olan Anayasa Hukuku Dergisi, Türkiye'de anayasa hukuku alanında çıkan ilk ve tek tematik akademik dergi olma özelliğini korumaktadır.

Anayasa Hukuku Dergisini öne çıkaran en önemli özellik, öncelikle ciddiyettir. Bu dergi 2012 yılından itibaren büyük bir emek, heyecan ve sabırla çıkarılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ancak onlarca yıl aralığında, belki yarım yüzyılda bir görülebilecek gelişmelerin yaşandığı, en debdebeli sekiz yılında kesintisiz olarak çıkarılmıştır. Dergi-

⁴ Bunun için derginin 16. Sayısının jenerik kısmına bakılabilir veya <<http://Anayasa-Der.org/ayhd/>> sitesi ziyaret edilebilir.

⁵ <<https://ayam.anayasa.gov.tr/tr/yayinlar/anayasa-yargisi-dergisi/?yil=2019&searchTags=>>> erişim 15 Haziran 2020

⁶ <http://www.yasader.org/wp/?page_id=110> erişim 15 Haziran 2020

deki hiçbir yazı “olsun, bulunsun” diye yazılmamıştır. Hem içerik hem de yazım kuralları itibariyle belli bir standartta olmayan hiçbir makale veya yazı yayınlanmamıştır.

Anayasa Hukuku Dergisinin ciddiyetini en iyi yansıtan şey Sunuş yazılarıdır. Dergi editörünün, Türkiye’de pek alışık olunmayan bir sunuş söz konusudur. Bu sunuşlar basit bir dergideki makaleleri tanıtma yazısı değil; o makaleler öncesinde güncel anayasal gelişmeleri değerlendiren, pek çoğu bir makale değerinde olan yazılardır. Bir sayı (5. Sayı) dışında bütün sayılarda sunuş yazılarının İngilizcesi, dört sayıda ise hem İngilizce hem de Fransızcası yayınlanmıştır. Sunuş yazılarının yarısından çoğunun (10 adet) bir başlığı vardır. Bu başlık çoğu zaman gündemdeki acil bir anayasal soruna ilişkindir. Bazı sayılarda ise, başlık yayınlanan makaleleri toparlayan bir özelliğe sahiptir.

Tablo-10: Anayasa Hukuku Dergisi’nin ilk 16 sayısının Sunuş yazıları

	Sunuş Yazısının başlığı	Dil	Sayfa sayısı
1. Sayı	Anayasanın Yenilenmesi (Anayasal Düzenin Devamlılığı Sürecinde Kurucu İktidar Sorunsalı)	T/İ/F	9
2. Sayı	Yok	T/İ/F	8
3. Sayı	Yeni Anayasa: Süreç, İçerik ve Düzen	T/İ	23
4. Sayı	Anayasa Fetişizmi ve Anayasasızlaştırma ikilemi...	T/İ/F	10
5. Sayı	İktidar ve Özgürlük İkilemindeki Anayasa Mahkemesi	T	2
6. Sayı	Yok	T/İ	4
7. Sayı	Yok	T/İ	4
8. Sayı	Yok	T/İ	6
9. Sayı	Yok	T/İ	4
10. Sayı	Yok	T/İ	13
11. Sayı	Olağanüstü Hâlde Anayasa Değişikliği: Anayasal Düzenin Sonu mu?	T/İ	42
12. Sayı	Anayasal Geçiş Dönemi: Belirsizlik mi, Anayasasızlık mı?	T/İ	4

13. Sayı	Türkiye’deki Siyasi-Anayasal Geçişin Meşruiyeti Üzerine	T/İ/F	12
14. Sayı	“Anayasa’ya Saygılı Yasa” İçin “Anayasa Mahkemesi”	T/İ	6
15. Sayı	Türkiye’de Siyasal Münavebenin Yolu Açılıyor mu?	T/İ	6
16. Sayı	Çatışmacı Anayasa Değişikliğinin Yarattığı Ayrışma: Monokrasi ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi	T/İ	5
Sunuş yazıları toplam 158 sayfa – ortalama 10 sayfa			

Anayasa Hukuku Dergisi gerçek anlamda bir uluslararası dergidir. Türkiye’de adına “uluslararası” yazınca uluslararası olduğu düşünülen sempozyumlar ve dergiler vardır.⁷ Bu dergi, gerçek anlamda uluslararası olduğu halde bu sıfatı kullanmamıştır. Anayasa Hukuku Dergisi bir uluslararası dergidir, çünkü danışma kurulunda ve yayın kurulunda Türkiye’nin ve dünyanın seçkin üniversitelerinden akademisyenler yer almaktadır. Anayasa Hukuku Dergisi bir uluslararası dergidir, çünkü bugüne kadar 15 farklı ülkeden, 34 ayrı yazarın, 34’ü hakemli olmak üzere toplam 40 yazısı yayınlanmıştır. Bu yazıların hepsi yabancı dildeki orijinal halleri ve Türkçe çevirileriyle birlikte yayınlanmıştır. Başka bir anlatımla, Anayasa Hukuku Dergisi gerçek anlamda bir uluslararası derginin tüm özelliklerini taşımaktadır.

Anayasa Hukuku Dergisi, anayasa hukukunun kurumsal, hak ve özgürlükler hukuku ve usul hukukuna⁸ ilişkin alt alanların yanında, Türk siyasal hayatı, siyasal partiler ve seçim hukukuna ilişkin konularda teorik çalışmalara yer vermektedir. Bu çalışmalar hem derinlemesine teorik tartışmalar içermekte hem de pratik alana ilişkin çözüm önerileri sunmaktadır. Başka bir deyişle havanda su dövülmemekte, gündeme ve

⁷ Bu konuda bir eleştiri yazısı için bkz. Kemal Gözler, ‘Akademik Dergi Yayıncılığı Üzerine Gözlemler ve Eleştiriler’, <<http://www.anayasa.gen.tr/dergi-yayinciligi.htm>> erişim 15 Haziran 2020.

⁸ Anayasa Hukukunu “Kurumsal Anayasa Hukuku”, “Hak ve Özgürlükler Hukuku” ve “Anayasa Usul Hukuku” şeklinde ele almak İbrahim Ö. Kaboğlu’na özgüdür. İbrahim Ö. Kaboğlu, Anayasa Hukuku Dersleri: Genel Esaslar, (15. Baskı, Legal Yayınları 2020)

güncelle ilişkin en gerçekçi çözüm önerileri sunulmaktadır. Anayasa Hukuku Dergisinden Türkiye'nin geçirdiği anayasacılık sürecini gözlemlemek mümkündür. Gündemde olan konular en çıplak bir biçimde yayınlanan makale ve değerlendirme yazılarına yansımaktadır. Teorisyenleri, ancak daha çok pratisyenleri ilgilendiren yüksek mahkeme içtihatlarına, AİHM kararlarına güncel bir biçimde yer vermektedir. Derginin sadece hakemli makale değil, karar incelemesi, karar özeti, kararlar kroniğine yer vermesi; güncel konularla ilgili değerlendirme yazılarının olması, başka bir deyişle yazı çeşitliliği, onu sıkıcı bir akademik dergi olmaktan çıkarmaktadır.

Anayasa Hukuku Dergisini önemli kılan sadece içerik olarak iyi olan makalelerin yayımlandığı bir basılı eser olması değil; aynı zamanda memleketi için kaygı duyar bir anlayışla hareket etmesidir. Demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti için mücadele etmesidir. Bunu hem makalelerin temalarını belirlerken yapmakta hem de Anayasa-Der tarafından yayınlanan basın bildirimlerini kamuoyuna duyurmakla, tarihi bir görevi yerine getirmektedir. 6. Sayıda Türkiye'de en önemli tartışma konusu anayasal mesele olarak Cumhurbaşkanının seçimi ve görev süresi meselesinde "Cumhurbaşkanı: Seçim ve Göreve Başlama Süreci" başlıklı bildiri ile kamuoyu bilgilendirilmiştir.⁹ 7. Sayıda (2015/1) "Basına ve Kamuoyuna Anayasa'ya ve Demokratik Süreçlere Saygı Bildirisi" başlığıyla 30 değerli hukuk akademisyenin imzaladığı bildiride şunlar söylenmiştir:¹⁰

"...çok yönlü denge ve denetim düzeneği, çağdaş anayasaların ortak paydasını oluşturmaktadır. Ne var ki, son aylarda Cumhurbaşkanı güdümünde yürütüldüğü görülen ve kişiye özgü bir başkanlık rejiminin inşasına dayalı çalışmalar, izlenen usul ve hedef bakımından demokratik usullere yabancı olmakla kalmayıp, Anayasa dışıdır... demokrasinin uluslararası standartları bir yana bırakılarak "kişiye özgü" bir rejim kurmanın Türkiye'yi dünya sisteminden koparma riski yanı sıra, iktisadi ve sosyal alanda yaratması muhtemel olumsuz sonuçları göz ardı edilemez."

⁹ <<http://Anayasa-Der.org/wp-content/uploads/2020/05/AHAD-Bas%C4%B1n-Duyurusu-Cumhurba%C5%9Fkan%C4%B1-Se%C3%A7im-ve-G%C3%B6reve-Ba%C5%9Flama-S%C3%BCreci-AYHD-6.pdf>> erişim 15 Haziran 2020

¹⁰ <<http://Anayasa-Der.org/wp-content/uploads/2020/05/Bas%C4%B1n-ve-Kamuoyuna-Bildiri-AYHD-7.pdf>> erişim 15 Haziran 2020

8. Sayıda (2015/2) “Akademisyenlerden Anayasal Kurumlara Çağır: Cumhurbaşkanı Seçimlere Gölge Düşürüyor!” başlığıyla ve 82 akademisyenin imzasıyla yayınlanan bildiri 7 Haziran 2015 seçimlerine giderken Cumhurbaşkanının seçimlerin güvenliğine gölge düşürdüğü söylenerek, tarafsızlık çağırısında bulunmuştur.¹¹ Anayasa Hukuku Dergisi, OHAL’in en yakıcı günlerinde, üyeleri mağdur olmuş Anayasa-Der tarafından, konformist bir yaklaşımla değil, OHAL’e rağmen OHAL’in doğurduğu hukuksuzluğa karşı mücadele yürütmeyi tercih etmiştir.

Sonuç olarak Anayasa Hukuku Dergisi, Türkiye’nin anayasal gelişiminin tanığıdır. Aynı zamanda dünyada bu döneme ilişkin teorik tartışmaları ihtiva eden bir *anayasa hukuku corpusudur*. Sadece Türkiye’den yazarlara değil, dünyaya sesini duyurabilmektedir. Bir üniversite veya bir devlet kuruluşu veya ekonomik olarak güçlü bir örgütün değil; üye aidatlarıyla işlerini yürüten, üyeleri itibariyle güçlü bir akademik dernek tarafından çıkarılması Anayasa Hukuku Dergisini daha kıymetli kılmaktadır.

Anayasa Hukuku Dergisi İçin Öneriler

Anayasa Hukuku Dergisi 2012’den bugüne sürdürdüğü yayın çizgisini hiç bozmadan devam ettirmelidir. Uzun zamandan beri ULAK-BİM TR Dizinde indekslenmekte olan derginin ilk hedefi *Social Science Citation Index* (SSCI) indeksinde yer almak için gerekli girişimleri yaparak dünyada bilinirliğini ve talep edilirliliğini artırmalıdır. Bunun için örnek alabileceği iki önemli dergi vardır. Bunlar Cambridge Üniversitesi tarafından çıkarılan *European Constitutional Law Review*¹² (EuConst) ile Oxford Üniversitesi ve New York Üniversitesi tarafından çıkarılan *International Journal of Constitutional Law*¹³ (ICON)’dur. Derginin uluslararasılaşmasına ağırlık verilmelidir.

Anayasa Hukuku Dergisi çok farklı yazı türlerine yer vermektedir. Bununla birlikte son sayılarında anayasa haberleri yerini güncel değerlendirme yazılarına bırakmıştır. Yine karar incelemeleri ve karar özetleri

¹¹ <<http://Anayasa-Der.org/wp-content/uploads/2020/05/Akademisyenlerden-%C3%87a%C4%9Fr%C4%B1-AYHD-8.pdf>> erişim 15 Haziran 2020

¹² <<https://www.cambridge.org/core/journals/european-constitutional-law-review>> erişim 15 Haziran 2020

¹³ <<https://academic.oup.com/icon/pages/About>> erişim 15 Haziran 2020

son sayılarda hemen hemen görülmemektedir. Özellikle genç akademisyenler karar incelemesi, karar özeti ve karar çevirisi yazmamaları konusunda teşvik edilmelidir. Ciltlerin ikinci sayılarında özellikle o yılın karar kronikleri yer almalıdır.

Anayasa Hukuku Dergisinin 3. ve 4. Sayılarında Tolga Şirin-Serkan Köybaşı-Erkan Duymaz tarafından yapılan anayasa haberciliği tekrardan devam ettirilmelidir. Elbette bizim tek cümlede kolaylıkla söylediğimiz “güncel anayasal haberlere yer verilmesi”; geri planda Asya-Afrika-Avrupa-Amerika-Okyanusya’ya dünyadaki pek çok ülkede yapılan titiz bir taramanın, ilgi çekici haberleri tespit edilmesi ve bunun Türkçeleştirilerek raporlaştırılması gibi uzun bir süreci ve büyük bir emeği kapsamaktadır. Bununla birlikte Türkiye’nin anayasal gelişiminin tanıdığı olan, güncelin ve gündemin nabzını tutan bir derginin dünyadaki gelişmelerden de okuyucuyu haberdar etmesi yerinde olacaktır.

Anayasa Hukuku Dergisinde çok nadiren de olsa karışıklığa yol açacak uygulamalara rastlanmaktadır. Örneğin hakem denetiminden geçmiş makalelerin “karar incelemesi” başlığı altına konması, hakem denetiminden geçmeyen makaleler için (*H*) işaretinin konarak Hakemsiz olduğunun belirtilmesi bazı karışıklıklara yol açabilir. Yine hakemsiz değerlendirme yazıları için ayrı bir başlık açılarak, bunların hem hakemsiz olduğu hem de haberden öte analiz yazısı olduğu okuyucu tarafından daha net görülmelidir. 15 yıl aralıksız bir biçimde aylık olarak Türk hukuk hayatına ışık tuttuktan sonra yayınlanmasına son verilen *Güncel Hukuk Dergisinin* yarattığı bir boşluk vardır. Bu boşluğun en azından anayasa hukuku ile ilgili kısımları Anayasa Hukuku Dergisi tarafından sahiplenilmelidir.

Anayasa Hukuku Dergisi uluslararası bir *consitutional corpus* olma yolundadır. Yolu açık olsun...

Anayasa Hukuku Dergisi - Cilt: 9/Sayı:18/Yıl:2020